

**Lankidetza
proposamena**

BIGARREN HEZKUNTZA

(DBH eta BATXILERGOA)

2025 | 2026 kurtsoa

Mugarik gabeko
Ekonomilariak

Economistas
sin Fronteras

Aurkibidea

<u>SARRERA</u>	<u>03</u>
<u>SENTSIBILIZAZIO SAIOAK.</u>	<u>04</u>
<u>IRAKASLEENTZAKO ZERBITZU GEHIGARRIA</u>	<u>07</u>
<u>BIGARREN HEZKUNTZAKO EKONOMIARI SARRERA KRITIKOA.</u>	<u>09</u>
<u>BALIABIDE DIDAKTIKOAK.</u>	<u>11</u>
<u>EL NIDO Plataforma birtuala.</u>	<u>18</u>
<u>EKONOMOS. Ekonomia irakasleentzako buletina.</u>	<u>19</u>
<u>JARRI GUREKIN HARREMANETAN.</u>	<u>20</u>

Sarrera

Bidezko ekonomia baten alde egiten dugu.

Mugarik gabeko Ekonomialariak-etik **ekonomia pertsonen eta planetaren zerbitzura egon behar duela uste dugu**. Horregatik, denbora daramagu ikasgeletan sartzen, **Ekonomia Sozial eta Solidarioa modu praktiko eta errealean hurbilduz**.

Gure ustez, **hezkuntza funtsezko gunea da gizarte bidezkoago, inklusiboago eta iraunkorrago baterantz aldaketa sakona bultzatzeko**. Azken urteetan **Bigarren Hezkuntzan (DBH eta Batxilergoa), Lanbide Heziketan eta Unibertsitatean** lan egin dugu, teoria eta praktika aurkitzen diren espazioak sortuz, Ekonomia Soziala eta Solidarioa utopia bat ez dela erakusteko, pertsonen ongizatea eta ingurumenaren zaintza bermatzen duen eredu bideragarri bat baizik.

Ikasgeletan eta hezkuntzan esku hartzeko dugun modua **askotarikoa eta malgua** da. Hainbat jarduera eremutatik egiten dugu, ikasleei hemen ekartzen dizkiegun ideiak barneratzen lagunduko dieten **metodologia berritzaile eta desberdinekin**. Sentsibilizazio-saioak ematen ditugu, eztabaida eta hausnarketa zabaltzeko; ikuspegi hegemonikoak zalantzan jartzen dituzten irakurketa kritikoa lantzen dugu eta mobilizazio-espazioak sustatzen ditugu, non ikasleek eraldaketa soziala hurbiletik eta egunerokotasunetik hasten dela senti dezaketen.

Jarraian aurkezten ditugun proposamenak formatu presentzialean edo birtualean egin ahal izango dira, ikasgaiak eta dinamikak egokituta, ikuspegi batez ere praktikoa, parte hartzailea eta eraldatzailea izaten jarrai dezaten.

Sentsibilizazio saioak

Helburuak

Gaur egungo eredu ekonomikoaren eta haren gizarte eta ingurumen inpaktuaren aurrean **begirada kritikoa** sustatzea.

Elkartasunaren, justizia sozialaren eta jasangarritasunaren inguruko baloreak sustatzea.

Ikasleek **aukera eraldatzaile alternatiboen eraikuntzan** aktiboki parte har dezaten bultzatzea.

Metodologia

Parte hartzailea eta dinamikoa. Elkarrekintza eta ikaskuntza kolektiboa lehenestea, parte hartzeko tresnen bidez, hala nola, *Mentimeter, Jamboard o Padlet*.

Kasu errealak eta hubileko adibideak. Ekonomia bidezkoagoak eta eraldatzaileagoak egiteko beste modu batzuen arrakasten kasuen adibideak erakusten ditugu.

Sormen tresnak. Talde dinamikak, eztabaidak, jolasak eta ikus entzunezko baliabideak, parte-hartzea eta kontzeptuen asimilazioa sustatzeko.

Hasierara
buelatu

Sentsibilizazio saioak

Gaiak eta edukiak

Ekonomia Sozial eta Solidarioa

Ekonomia modu justu eta jasangarri batean egin daiteke? Gaur egungo sistema ekonomikoak sortzen dituen desberdintasunen analisia egiten dugu eta **bizitza erdigunean** jartzen dituen eredu ekonomikoak deskubritzen ditugu.

Ekintzailtza Soziala

Ekintzailtzaren kontzeptua, haren mitoak eta begirada aztertzen ditugu, sistemak itzultzen digun onunarik handienean zentratuta. Pertsonak eta guztion ongizatea lehenesten dituen **ekintzailtza** deskubritzen dugu, fenomeno hau **gizartea eraldatzeko tresna gisa** tratatuz.

Ekonomia Zirkularra

Ekonomia linealaren gaurko ereduaz aztertzen dugu, nola funtzionatzen duen eta gizartean zein eragin dituen aztertuz; hala, **eredu zirkularrari sarrera ematen diogu**, bidezkoa, jasangarriagoa eta ingurumenarentzat onuragarriagoa dena.

Hasierara
buelatu

Sentsibilizazio saioak

Gaiak eta edukiak

Ekonomia Feminista

Ekonomia genero ikuspuntutik aztertzea, **zaintzak eta genero desberdintasunak** ikustaraziz.

Ikustezin bihurtutako lanek bizitzari nola eusten dioten eta egungo gizartearen garapenerako ezinbestekoak direla ulertzea du helburua.

Interseksionalitatea

LGTBI+ mugimenduaren eta feminismoaren ikuspuntuak **zapalkuntza eta diskriminazio sozial mota desberdinei buruzko kontzientziak sustatzea** eta zapalkuntza mota desberdinak nola gurutatzen diren ikertzea da.

Canvas Soziala

Eraldaketa sozialeko, berdintasuneko eta jasangarritasuneko balioak dituen proiektu batek nola funtzionatzen duen ezagutzea. Canvas Soziala ikuspegia ideiak lurreratzeko eta **bidezkoak eta solidarioak diren ekimneak martxan jartzeko** erabiltzen da.

Kontsumo arduratsua

Gure erosketen erabakien inpaktuen inguruan hausnartzen dugu eta alternatiba sostengarriak esploratzen ditugu. Hemen, **SARETUZ**ek laguntzen gaitu (Donostiako kontsumo arduratsuaren sarea).

Finantza Etikoak

Gaur egungo banku sistemak nola funtzionatzen duen ezagutzea. Finantza aukera gardenak, solidarioak eta espekulazioz kanpo daudenak aurkitzea. Saio hauetan **Finantza Etikoak Elkarteak** laguntzen gaitu.

Hasierara
buelatu

| Irakasleentzako laguntza gehigarria

Hezkuntza ikasleen zein irakasleen **erakaldeta-prozesu kolektibo gisa** ikusten dugu, pentsamendu kritikoaren gaitasuna handitu eta haren transmisioa laguntzen dituen trensenetatik sortua.

Horregatik, kurtso honetan, irakasleei eduki kritikoak eta metodologia parte hartzaileak bereganatzen lagunduko diegu; **interesa dutenei banakako laguntza zerbitzua eskainiko diegu.**

Helburuak

- Irakasleei haien irakasgaietan **justizia sozialean, jasangarritasunean eta berdintasunean oinarritutako balioak integratzen laguntzea.**
- Irakasleek **Ekonomia Sozial eta Solidarioari lotutako edukiak modu autonomoan transmititzearen** ahalmena bultzatzea.

Metodologia

- **Baterako diagnostikoa:** gelako beharrak eta helburuak entzuten ditugu.
- **Neurrirako diseinua:** Kurrikulumera egokitutako baliabideak eta dinamikak proposatzen ditugu.
- **Material praktiko eta erakargarriak:** gida didaktikoak, fitxak, ikus-entzunezko materialak eta jarduera proposamenak.
- **Hurbileko laguntza:** jarraipena eta laguntza ikasgelan inplementatzeko.

Hasierara
buelatu

1

AHOLKULARITZA PERTSONALIZATUA

Hasierako ebaluazioa, gelako
beharrak eta irakaslearen
testuingurua.

2

BALIABIDE DIDAKTIKOAK

Ikasleekin lantzeko kontzeptu
eta jarduera praktikoak
azaldu.

3

JARRAIPENA

Etengabeko laguntza ikasturtean
zehar.

Ikaskuntzen sistematizazioa
eta erraztutako materialen
berrikuspena.

Bigarren Hezkuntzarako Ekonomiarako sarrera kritikoa

Zer esan nahi du ekonomia ikasteak? unitate didaktikoa McGraw Hill argitaletxearen DBHko 4. mailako “Ekonomia eta Ekintzaitza” eskuliburuaren berrikuspen kritikoa da.

Helburua hezkuntza-proposamen berritzaile bat eskaintzea da, **ekonomiaren irakaskuntza bizitza errealera hurbilduko duena, ulermen hurbilagoa eta kritikoagoa sustatuz**. Formula abstraktuak eta eredu teorikoak ardatz dituen ikuspegi tradizionalaren aurrean, unitate honek ekonomia **gizartearen arazo eta erronka garaikideekin konektatzera gonbidatzen du**, bai eta aberastasunaren arrakala, lan prekarietatea, zainketen ekonomia, klima aldaketa, teknologien eta sare sozialen inpaktua ere.

Ekonomia feministak eta pentsamendu dekolonialak hausnarketarako hainbat gako eskaintzen dizkigute, egungo sistema ekonomikoaren oinarri diren egiturazko desberdintasunak ulertzeko. **Gako hauek helarazi nahi izan ditugu dokumentu honetan**, ikasleek eta irakasleek haiekin lan egin ahal izan dezaten, etorkizun bidezkoago bat eraikitzen parte hartuz.

Bigarren Hezkuntzarako Ekonomiarako sarrera kritikoa

Balibide hau erabiko duzu? Komentatu hemen!

Zer esan nahi du ekonomia ikasteak?

Mugirik gabeko Ekonomistak sin Fronteras

Bizkaia

Sakatu irudian sartzeko

Helburuak

- Ekonomiaren ikuspegia zabaltzea.
- Pentsamendu kritikoa sustatzea.
- Ikustezin bihurtutako errealitatea ikustaraztea.
- Ekonomia egunerokotasunarekin lotzea.
- Justizia sozialaren eta jasangarritasunaren inguruko balioak sustatzea.

Irakasleentzako eta ikasleentzako abantailak

IKASLEAK	IRAKASLEAK
Eguneroko adibideetara hurbiltzea	Baliabide osagarriak
Teoria heterodoxoen ekarpena Gaitasun kritikoak	Ikuspegi pedagogiko berritzailea Analisi feminista eta dekoloniala egiteko tresnak
Gizarte eta ingurumen kontzientzia	Ikasleekiko lotura handiagoa
Alternatibak sortzeko gaitasuna	Irakaskuntza eguneratua

Hasierara bueltatu

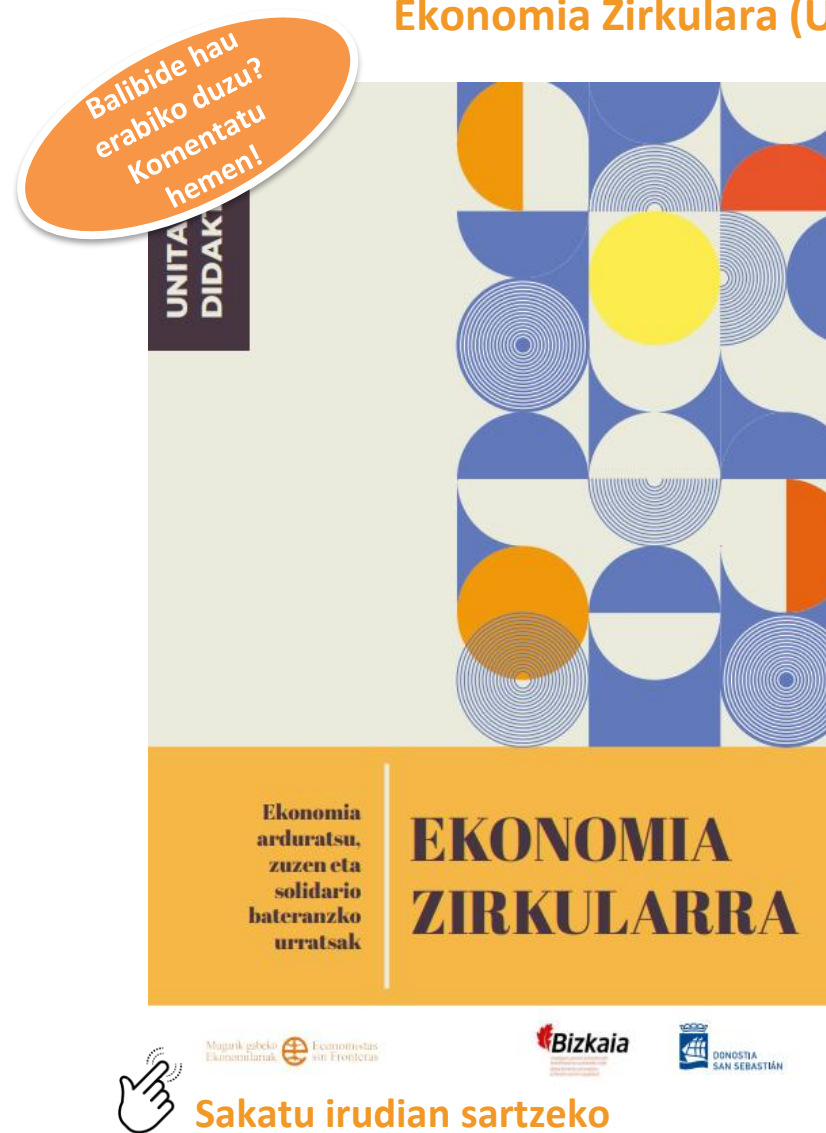
Baliabide didaktikoak

Unitate didaktiko honen helburua **Lanbide Heziketako eta Batxilergoko** irakasleentzako laguntza izatea da.

Unitate didaktikoa **hizkuntza inklusibo**, argi eta zehatzarekin diseinatuta dago **giza eskubideetan** oinarritutako ikuspegi batetik.

Unitate didaktiko honen helburuetako bat Ekonomia Zirkularraren kontzeptua lantzea eta garatzea da, kontzeptu horrekiko interesa piztuz eta, aldi berean, ikasleen parte hartzea eta pentsamendu kritikoa sustatuz. Unitate didaktiko honen bidez, ikasleek modu kolektiboan hausnartu ahal izango dute ekonomiaren kontzeptuari buruz, egungo eredu ekonomikoak gizartean eta ingurumenean dituen inpaktuak ulertu ahal izango dituzte, eta Ekonomia Zirkularraren kontzeptuari buruz modu kolektiboan ezagutu, landu eta hausnartu ahal izango dute.

Ekonomia Zirkulara (UD)

Baliabide didaktikoak

"EKONOMIA ARDURATSU, ZUZEN ETA SOLIDARIO BATERANZKO URRATSAK" GIDA DIDAKTIKOA

Balibide hau
erabiko duzu?
Komentatu
hemen!

Sakatu irudian sartzeko

Gida honek hiru unitate didaktiko biltzen ditu: Enpresa eta giza eskubideak, Ekintzailatza ESS ikuspegitik, Komunikazioa genero perspektibarekin.

Unitate bakoitzak edukien azalpena, horiek bereganatzeko dinamikak eta sakontzeko bibliografia biltzen ditu. Ordubeteko iraupena duten 3 saio egiteko pentsatuta dago.

Baliabide didaktikoak

Gamifikazio baliabidea, jokoan oinarritutako **ikaskuntza helburu duena**.

Hainbat asmakizun ebatzita, parte-hartzaileek **errealitate desberdinak ezagutuko** dituzte, eta **finantza etikoen eta ekonomia solidarioaren eragin eraldatzailea** ezagutuko dute.

5 kutxa eramangarritan diseinatua, garraiatzeko eta ikastetxeetara sartzeko erraza izan dadin.

"ESCAPE BOX" JOKUA

EZAGUTU GURE
ESScape
jolasa

- ✓ Finantza etikoen inguruan ikasteko joko dibertigarria.
- ✓ Bost kutxek osatzen dute, erraz eraman ahal izateko.
- ✓ 15 urteko gazteentzat.
- ✓ 50 minutu irauten du eta 3-5 laguneko taldeetan jolasten da.

Zure hezkuntza zentroan frogatu nahi duzu?
Idatziguzu: info@finantzazharatago.org

Sakatu irudian sartzeko

Balibide hau erabiko duzu? Komentatu hemen!

Baliabide didaktikoak

EKONOMIA IPUINAK. BESTE ERRALITATE BAT IRUDIKATZEKO KONTAKIZUNAK

Balibide hau
erabiko duzu?
Komentatu
hemen!

 Sakatu irudian sartzeko

Ekonomiaren Ipuinen bidez, ikasleek beste sistema ekonomiko bat irudikatzea espero dugu, pertsonen duintasuna eta planetaren jasangarritasuna irabaziaren aurretik jartzen dituen, **berdintasunaren, justizia sozialaren eta Giza Eskubideen alde egiten duena.**

Ipuinak 5 bloketan antolatzen dira. Bloke bakoitzean 3 ipuin labur eta luze bat daude. Horiek guztiek audio bat dute entzuteko, ilustrazio bat eta hausnarketarako galderak, bai eta irakasleentzako alderdi teorikorako esteka bat ere.

Baliabide didaktikoak

BESTE ERREKURTSO BATZUK: BIDEOAK

Balibide hau erabiko duzu? Komentatu hemen!

#OtrasFinanzas: las finanzas éticas y solidarias

ERRENTARE FLUXU ZIRKULARRA. Nor aldentzen da?

Ekonomia irakasten dugunean, gelan aurkezten dugun lehen kontzeptuetako bat errentaren fluxu zirkularra da. Eskema horrek merkatu-ekonomia baten funtzionamendua erakusten du, modu sinplifikatuan. Badirudi dena primeran egokitzen dela ziklo honetara, eredu ideal bat balitz bezala. Baina ezinbesteko galdera bat sortzen da: **zer alderdi uzten ditu kanpoan diagrama honek?**

EUSKARA

GAZTELANIA

#BESTEFINANTZABATZUK: Finantza etiko eta solidarioak

Finantza-sistema aztertzean, gutxitan aipatzen dira haren ondorioak gizarte- eta ingurumen-arloan, eta ez dira aipatzen finantza etiko eta solidarioak, ere eremu horietan ondorio positiboak sortzea bilatzen dutenak, hain zuzen ere.

EUSKARA

GAZTELANIA

Baliabide didaktikoak

BESTE ERREKURTSO BATZUK: ZABALDU MALETIN BAT, ZABALDU BEGIRADA BAT

Balibide hau
erabiko duzu?
Komentatu
hemen!

MgEren maletinak irakasleentzat diseinatutako tresna didaktiko berritzaileak dira. Ekonomia ikuspegi kritiko desberdinetatik irakastea ahalbidetuko duten baliabide praktikoak eta parte hartzaileak eskaintzea da helburua.

Maleta bakoitzak hezkuntza kit oso bat bezala funtzionatzen du, gida didaktikoak, jarduera interaktiboak, ikus-entzunezko materialak eta eztabaida proposamenak barne. Ikasleek gogoeta egin, zalantzan jarri eta ekonomiari, gizarteari eta jasangarritasunari buruzko ezagutzak eraikitzeke guinea izateko pentsatuta daude.

**Ekonomia
Feministaren
maletina**

**Ekonomia
Jasangarriko
maletina**

**Ekintzailtza
Sozialaren Maletina**

Baliabide didaktikoak

BESTE ERREKURTSO BATZUK: IRAKASLE KRITIKOEN SAREA

RedEFES

Irakasleen eta finantza etikoko eta hezkuntza eraldatzaileko erakundeen arteko topagunea, hezkuntza finantzario etikoko baliabideak eta esperientziak eskaintzen dituena.

Finantzaz Haratago

Finantza etiko eta alternatiboen hezkuntza bultzatu eta partekatzeko sarea, bai Euskadin, bai munduko gainerako lekuetan, modu parte-hartzailean eta elkarlanean.

ELNIDO

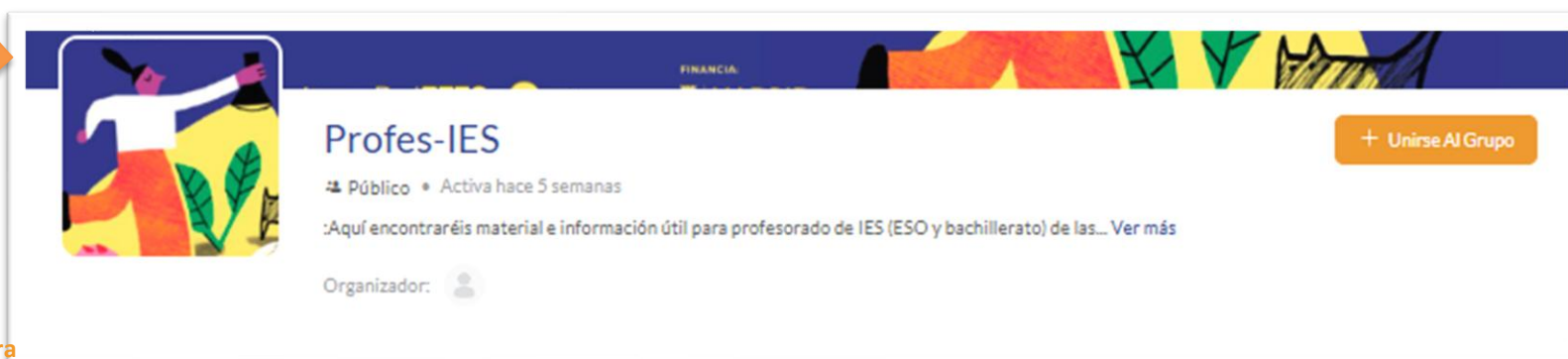
Hezkuntzarako eta ekintzailetzarako plataforma birtuala

Bizitza erdigunean jarriko duen ekonomia batean interesa duten **hezkuntzako eta tokiko garapeneko eragileak eta ekintzaileak** harremanetan jartzeko sarea.

Atal berri bat ireki dugu estatu osoko BHletako irakasleak harremanetan jartzeko, materialak eta informazio erabilgarria partekatzeko.

Sakatu irudian sartzeko

EKONOMOS

Ekonomia irakasleentzako buletina

BHIko eta LHko irakasleei bereziki zuzendutako informazio-buletina kaleratu dugu

Sakatu irudian sartzeko

Buletin hau BHI eta LHko ekonomiako irakasleei pertsonak eta planeta erdigunean jarriko dituen ekonomiari buruz hausnartzen lagunduko duten baliabideak emateko asmoarekin sortu da. Horren atzean [Mugarik gabeko Ekonomialariak](#), "[Econoplasta](#)"k, [Finantza Etikoak](#) eta [Justizia Fiskalaren Plataforma](#) daude.

IZENA EMAN!

Zure ikastetxean ideia hauek martxan jartzeko elkarrekin lan egitea nahi duzu?

Irakasle talde aktibo baten sorrera martxan jartzen ari gara, gure hezkuntza jardueren inguruan lankidetzan parte hartzailerako gune bat sortzeko helburuarekin. Talde horrek aukera emango du **garatzen ditugun saioei, eskaintzen ditugun edukiei eta ikasleen behar zehatzei buruzko hausnarketak eta proposamenak partekatzeko.**

Parte hartu nahi duzu?

Gure proposamenaren edukiren bat interesgarria iruditzen bazaizu eta gurekin harremanetan jarri nahiko bazenu. Horretarako, bitarteko hauek erabil ditzakezu:

722 37 16 33

ecosfron.euskadi@ecosfron.org

BILBOKO EGOITZA

Harrobia Plaza 4, 2^a
solairua 48003 • Bilbo

DONOSTIAKO EGOITZA

Iruresoro Plaza, 2, 4,
20012 Donostia, Gipuzkoa

Mugarik gabeko
Ekonomilariak

Economistas
sin Fronteras

